

Justitsministeriet

Administrationsafdelingen

Kontor: Budget- og Planlægningskontoret
Sagsnr.: 2003-0092-0115
Dok.: HLS22342

Besvarelse af spørgsmål nr. S 1477 fra medlem af Folketinget Morten Helveg Petersen (RV).

Spørgsmål:

”Eksisterer der love og regler for ministres modtagelse af gaver og sponsorater – og hvis ikke, burde der så ikke eksistere sådanne regler af hensyn til ministres uafhængighed?”

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at der ikke findes generel lovgivning om ministres modtagelse af gaver og sponsorater.

Visse spørgsmål om ministres aflønning m.v. er undergivet særskilt regulering. Af lov om vederlag og pension m.v. for ministre (lovbekendtgørelse nr. 1019 af 17. november 2000), fremgår således bl.a. – ud over regler om ministres løn og pension – at en minister kun undtagelsesvis kan bevare hverv ved siden af ministerhvervet.

Herudover er ministre undergivet de samme regler om modtagelsen af gaver m.v., som gælder for offentligt ansatte, kommunalbestyrelsesmedlemmer, medlemmer af Folketinget m.v.

Hvis personer i offentlig tjeneste uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, kan de straffes efter straffelovens § 144 for modtagelse af bestikkelse. Omfattet af denne bestemmelse er tilfælde, hvor gaver eller andre fordele ydes for at formå modtageren til at foretage eller undlade noget, eller fordi modtageren har foretaget eller undladt noget.

Statsministeriet har desuden givet anvisninger om en række praktiske spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med ministerhvervet. Det kan i den forbindelse nævnes, at det som en hovedregel i forbindelse med rejser er nævnt, at der ikke må ske fremmed betaling (sponsorering eller andet) af ministres eller deres ægtefællers rejseudgifter.

Herudover findes der, så vidt det er Justitsministeriet bekendt, ikke specifikke regler om ministres modtagelse af gaver og sponsorater.

Det følger imidlertid af Folketingets ombudsmands praksis baseret på almindelige forvaltningsretlige principper (Folketingets ombudsmands beretning 1976 side 83 ff.), at personer i offentlig tjeneste eller hverv – herunder ministre og embedsmænd – har pligt til at afslå modtagelse af begunstigelser, der efter deres art og/eller den sammenhæng, hvori de ydes, efter en generel bedømmelse kan være egnede til at skabe en – begrundet eller ubegrundet – tvivl om, at de pågældendes afgørelser sker på en upartisk måde. Det antages, at denne pligt til at undlade at modtage begunstigelser er væsentligt mere vidtrækkende end kutymen i private forretningsforhold.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang ministre og embedsmænd kan modtage gaver m.v., er således i vidt omfang reguleret gennem almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, og ved vurderingen vil der skulle tages hensyn til såvel ydelsens art som de omstændigheder, under hvilke den gives.

Det antages eksempelvis at følge heraf, at der i almindelighed ikke vil være noget til hinder for, at ministre og embedsmænd modtager sædvanlige lejlighedsgaver i forbindelse med mærkedage og lignende eller repræsentative gaver fra værtslandet under tjenestelige besøg i udlandet. Som anført ovenfor bør såvel ministre og embedsmænd som andre personer i offentlig tjeneste eller hverv imidlertid udvise tilbageholdenhed og forsigtighed i forbindelse med modtagelse af begunstigelser.

Som det fremgår, er ministres og embedsmænds modtagelse af gaver og sponsorater eller andre begunstigelser allerede undergivet en retlig regulering, og der er derfor næppe behov for nye regler herom.